СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „ФЕРМЕРСТВО“

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	KavardzhievP, Портал за обществени консултации, 04.11.2025 г.	<u>Положителни впечатления от проекта на ДОС по професията „Фермерство“</u> УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, След като се запознах подробно с проекта на Наредба за придобиване на квалификация по професията „Фермерство“ и приложените мотиви, бих искал да изразя категоричната си подкрепа за този документ. Проектът е впечатляващо структуриран, изчерпателен и съобразен с реалните потребности на съвременното земеделие. Особено добро впечатление прави, че в държавния образователен стандарт е намерен отличен баланс между традиционните знания и модерните подходи в селското стопанство. Единиците резултати от учене са конкретни, практически ориентирани и отразяват комплексния характер на професията от растениевъдството и животновъдството до аграрния мениджмънт, законодателството и прилагането на екологични стандарти. Впечатляващ е акцентът върху устойчивите практики, дигитализацията и механизацията в земеделието, както и включването на теми като опазване на почвеното плодородие, безопасни условия на труд, управление на отпадъците и биосигурност. Този подход е в пълно съответствие с европейските изисквания и насърчава отговорното, модерно и конкурентно фермерство. Проектът ясно показва стремеж към изграждане на кадри, които не само притежават професионални знания и практически умения, но и могат да планират, управляват и развиват фермерски стопанства с предприемаческо мислене и екологична отговорност. Това е гаранция, че професията „Фермерство“ ще се превърне в стабилна основа за развитие на устойчивото земеделие в България. Като цяло документът е последователен, обмислен и професионално изработен. Личи задълбочено познаване на	Приема се за сведение	

		сектора и стремеж към синхрон между образование, практика и иновации - предпоставка за модерно, ефективно и устойчиво фермерство у нас. Убеден съм, че този стандарт ще допринесе за развитието на ново поколение фермери - знаещи, отговорни и конкурентоспособни		
2.	Асоциация на училищата по земеделие, гори и мебели в България, становище, изпратено по имейл на 7.11.2025 г.	1. Да бъде направена корекция в ЕРУ 6.1 в графа Знания, втора точка, която е записана по следния начин: Описва главните почвени типове в Южна България ДА СЕ ПРОМЕНИ по следният начин: **ЕРУ 6.1 в графа Знания, втора точка: Описва основните почвени типове в Южна България.**	Приема се	
		2. Да бъде направена корекция в ЕРУ 6.2 в графа Знания, последната точка, която е записана по следния начин: Описва начина на почистване, подравняване, профилиране и окопаване на почвата ръчно и с малогабаритна техника ДА СЕ ПРОМЕНИ по следният начин: **ЕРУ 6.2 в графа Знания, последната точка: Описва начина на почистване, подравняване, профилиране и окопаване на почвата ръчно и със земеделска техника**	Приема се	
		3. Да бъде направена корекция в ЕРУ 15.1 в графа Знания, първа точка, която е записана по следния начин: Назовава билките в България ДА СЕ ПРОМЕНИ по следният начин: **ЕРУ 15.1 в графа Знания, първа точка: Назовава най-често срещаните билки в България**	Приема се	
		4. Да бъде направена корекция в ЕРУ 16.1, което е записано по следния начин: Диагностицира повреди, болести и вредители по основните растителни култури Тъй като общото наименование на неприятели, болести и плевели е вредители ЕРУ 16.1 ДА СЕ ПРОМЕНИ по следният начин: **ЕРУ 16.1: Диагностицира повреди и вредители по основните растителни култури**	Приема се	
		5. Да бъде направена корекция в ЕРУ 16.1 в графа Знания, втора точка, която е записана по следния начин: Познава видовете гъбични и бактериални заболявания по растителните култури ДА СЕ ПРОМЕНИ по следният начин**: ЕРУ 16.1 в графа Знания, втора точка: Познава видовете гъбични, бактериални и вирусни заболявания по растителните култури**	Приема се	

		6. Да бъде направена корекция в ЕРУ 21.1 в графа Знания, втора точка, която е записана по следния начин: Изброява видове повреди вследствие на токсичност от пестициди или хербициди. ДА СЕ ПРОМЕНИ по следният начин: **ЕРУ 21.1 в графа Знания, втора точка: Изброява видове повреди вследствие на токсичност от пестициди.**	Приема се	
		7. РУ 23.1 – графа Знания: • първа точка „Изброява системи в животинския организъм“, ДА СЕ ПРОМЕНИ НА **„Изброява тъкани, органи и системи в животинския организъм“**	Приема се	
		8. РУ 23.1 – графа Знания: да отпадне четвърта точка „Назовава симптоми на заболявания“.	Не се приема	Фермерът, отглеждащ животни трябва да притежава знания и умения за разпознаване на симптомите на често срещани заболявания с цел предприемане на навременни мерки. Ранното откриване и търсенето на специализирана ветеринарна помощ може да предотврати разпространението на болести и икономически щети на фермата и региона.
		9. В Резултати от учене 23.1, графа Умения да отпадне точка 3 „Открива различни патологични промени в системите в животинския организъм“;	Приема се	
		10. В Резултати от учене 23.1, графа Умения да отпадне точка 4 „Разпознава симптоми на заболявания“	Не се приема	Фермерът, отглеждащ животни трябва да притежава знания и умения за разпознаване на симптомите на често срещани заболявания с цел предприемане на навременни мерки. Ранното откриване и търсенето на специализирана ветеринарна помощ може да предотврати разпространението

				на болести и икономически щети на фермата и региона.
		11. РУ 23.2 от „Отглежда селскостопански животни“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Зоохигиена“** .	Не се приема	Наименованието на РУ 23.2. „Отглежда селскостопански животни“ е коректно и обхваща освен спазване на зоохигиенни изисквания, също и прилагане на технологии за осигуряване на оптимални условия за отглеждане на стопанските животни. Друг аспект включен в рамките на този РУ е хуманното отношение към животните.
		12. РУ 23.3 от „Опазва здравето на селскостопанските животни“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Влияние на екологичните фактори“** **В Резултати от учене Знания:** Да бъдат променени и изписани по следния начин : • Дефинира значението на екологичните фактори – въздух , вода и почва • Описва значението на фуражите. • Посочва ветеринарномедицинските, включително мерките за биосигурност и зоохигиенните изисквания при отглеждането на различните видове животни. **В Резултати от учене Умения**, точка 1. „Преценява влиянието на околната среда върху здравето на животните“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Преценява влиянието на екологичните фактори върху здравето на животните“**	Приема се	
		13. Към ЕРУ 23 Животновъдство да се добави РУ 23.4. „**Биологично животновъдство“** **Резултат от учене 23.4** / **Биологично животновъдство** **Знания** • Познава принципите и нормативните изисквания на биологично животновъдство в България и ЕС • Познава биологични методи за производство на хранене и отглеждане на животните	Приема се	

	• Запознат е с условия за осигуряване на естествен достъп до пасища, светлина и движение • Знае различни биологични методи за профилактика и лечение на животните, използването на разрешени препарати • Познава изискванията за етикетиране, проследимост и сертифициране на биологични животински продукти
Умения	• Прилага екологични и етични практики при отглеждане на животните • Осигуряване използването на разрешени и забранени фуражи, добавки и ветеринарни препарати
Компетентности	• Да планира биологично животновъдно стопанство според екологичните принципи • Да подбира породи, подходящи за устойчиво биопроизводство • Да прилага природосъобразни методи за хранене, хигиена и профилактика • Да следи поведението и здравето на животните, използвайки наблюдение вместо химична намеса • Да осигурява подходящи условия за живот и размножаване, съобразени с хуманното отношение • Да води и съхранява документация за проследимост на произхода и сертификацията

Към графа **Критерии за оценяване на ЕРУ да се включат и следните критерии:**

- обяснява взаимовръзката между животновъдството, околната среда и човешкото здраве
- демонстрира отговорност към животните
- познава екологичните и етичните норми при работа
- познава и изброява добри практики в биологичното производство

		14**. ЕРУ 24 Преживни животни:** 8.1. РУ 24.1 „Използва и поддържа пасища“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Фуражно производство“**	Не се приема	Предложението за промяна на наименованието на РУ 24.1. не се приема, тъй като попада в обхвата на компетентностите на друга професия от професионалното направление.
		В Резултати от учене 24.1, Знания: Да се добави **„Устройство на електропастир. Дефинира понятията - парцелна и порционна паша.“** В Резултати от учене Умения, втора точка „Извършва оглед на пасището“ **да се добави „и прави проверка за наличие на отровни растения“**	Приема се	
		15. РУ 24.2 Отглежда едри преживни животни“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Отглежда едри преживни животни (говеда и биволи)“** В Резултати от учене, графа Знания: • втора точка „Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Дефинира понятията норма, дажба и смеска. Посочва изискванията за съставянето на дажба и смеска“;** • към четвърта точка „Описва системи за доене на крави“ ДА СЕ ДОБАВИ следното: **„… и биволи“**. В Резултати от учене, графа Умения: • първа точка „Съставя фуражен баланс на говедовъдна ферма при посочени брой и продуктивност на животните и налични фуражи“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Съставя фуражен план и баланс на говедовъдна и биволовъдна ферма при посочени брой и продуктивност на животните и налични фуражи“;** • към четвърта точка „Организира дейности за доене на кравите“ ДА СЕ ДОБАВИ следното: **„… и биволи“.**	Приема се частично	
		16. РУ 24.3 „Отглежда дребни преживни животни“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Отглежда дребни преживни животни (овце и кози)“**	Приема се	

		В Резултати от учене, графа Знания, втора точка „Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на овцевъдна (козевъдна) ферма“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Дефинира изискванията при съставянето на фуражен план и баланс на овцевъдна (козевъдна) ферма“**.		
		17. **ЕРУ 25 Непреживни животни:** 9.1. РУ 25.1 „Отглежда свине“ В Резултати от учене графа Знания: • трета точка „Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на свинефермата“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Дефинира изискванията при съставянето на фуражен план и баланс на свинефермата“;** • четвърта точка „Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Дефинира понятията норма, дажба и смеска. Посочва изискванията за съставянето на дажба и смеска“**	Приема се	
		18. В РУ 25.2 „Отглежда селскостопански птици “ В Резултати от учене графа Знания: • четвърта точка „Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на птицевъдна ферма“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Дефинира изискванията при съставянето на фуражен план и баланс на птицевъдна ферма“;** • пета точка „Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на „**Дефинира понятията норма, дажба и смеска. Посочва изискванията за съставянето на дажба и смеска“**.	Приема се	
		19. В РУ 25.3 „Отглежда зайци“ В Резултати от учене графа Знания: • трета точка „Дефинира изискванията при съставянето на фуражен баланс на зайцеферма“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на „**Дефинира изискванията при съставянето на фуражен план и баланс на зайцеферма“** • четвърта точка „Описва изискванията за съставянето на дажба и смеска и начина на приготвяне на фуражи“ ДА СЕ ПРОМЕНИ на **„Дефинира понятията норма, дажба и смеска. Посочва изискванията за съставянето на дажба и смеска“.**	Приема се	

		9.4. Към ЕРУ 25 да се добави **РУ 25.4 „Коневъдство“** **Резултат от учене 25.4 – Коневъдство** **Знания** • Познава анатомията и физиологията на конете. • Познава зоохигиенните изисквания при отглеждане на коне • Изброява породи коне • Описва зоохигиени параметри във фермата • Познава основните видове фуражи, норми за хранене на конете според тяхната възраст, категория и предназначение • Познава правилата за хигиена на тялото и копитата. Профилактика и ветеринарни грижи при конете **Умения** • Извършва основните дейности при отглеждане на конете • Подпомага ветеринарния специалист при профилактични и лечебни мероприятия • Поддържа конеферматa, съгласно зооветеринарните изисквания • Прилага безопасни техники при общуване и работа с конете **Компетентности** • Самостоятелно организира ежедневните дейности по отглеждане на конете • Взема решения относно подходящи фуражи, режим на хранене, грижи и тренинг. • Спазва нормативните изисквания за хуманно отношение към животните и безопасни условия на труд Към графа **Критерии за оценяване на ЕРУ да се включат и следните критерии:** • Демонстрира познания за поведенческите и специфични особености на конете, основните технологии на отглеждането и грижите за различни категории коне	Приема се	

		• Изпълнява практическите задачи във връзка с отглеждането и грижите за конете • Демонстрира познания относно изискванията за безопасност и хуманно отношение при работа с коне		
		10. В таблицата на т. 3 „Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията“ ЕРУ 28 да се включи към ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията за придобиване на трета степен на професионална квалификация. **Мотиви:** Допуснато е несъответствие между описанието на професията в т. 2.3. и включените за изучаване ЕРУ за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Фермерство“, т.к. в описанието на професията в т. 2.3. е посочено, че: „Обучаваният по професията „Фермерство“ – трета степен на професионална квалификация, придобива право да се яви на изпити за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „В“ при спазване изискванията на Наредба № 37 за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „Твк“ при спазване изискванията на Наредба № 1 от 15 февруари 2019 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за работа със земеделска и горска техника и условията и реда за издаване на удостоверение за регистрация на учебни форми за тяхното обучение (ДВ, бр. 19 от 2019 г.).“. Необходимо е ЕРУ 28 да се включи към ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията за придобиване на трета степен на професионална квалификация, за да се избегне допуснатото несъответствие между описанието на професията в т. 2.3. и включените за изучаване ЕРУ за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Фермерство“.	Приема се	
		10.1 **В ЕРУ 28 РУ 28.2 ДА СЕ ПРОМЕНИ** от „Съставя машинно – тракторни агрегати“ на **„**Съставя **и работи с** машинно-тракторни агрегати“ Към Знания да се добави:	Приема се	

		- Посочва начини за рационално агрегатиране и подбиране на техника Към Умения да се добави - Разпознава основните типове трактори и земеделски машини според тяхното предназначение - Извършва рационално агрегатиране на трактори и машини съобразно вида на агротехническата операция - Анализира технически и икономически показатели на машинно-тракторния парк Компетентности ДА СЕ ПРОМЕНИ на: Съставя **и работи** самостоятелно с рационални машинно-тракторни агрегати с висока производителност за извършване на конкретна операция според агротехническите изисквания.		
		20. В т. 4. „Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията“ към трета степен на професионална квалификация да се включи и съвкупност от ЕРУ, включваща ЕРУ 28.	Приема се	